

TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG

2023. ÉVI
BESZÁMOLÓJA

VECSÉS

Készítette: Vadászi Mária VÉB elnök

Jogszabályi háttér

A magyar kormány, a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvénnyel teremtette meg azt a jogi keretet, amely lehetőséget biztosít a nemzet számára fontos értékek szervezet gyűjtésére és kategorizálására. A nevezett törvény 3. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre.

A jogszabályi háttér másik fontos eleme a 324/2020. (VII.1.) számú kormányrendelet, amely a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételét és az értéktár bizottságok munkájának szabályozását határozza meg.

Alapítás

Figyelembe véve a hivatkozott jogszabályokat, Vecsés Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2015. július 28-án 188/2015 (VII.28) határozatával létrehozta az önálló Vecsési Értéktár Bizottságot (VÉB).

A testületi határozat a megalakításon túl, meghatározta a szakbizottság működési kereteit adó Szervezeti és Működési Szabályzatot, illetve annak személyi összetételét.

Melynek értelmében a Vecsési Értéktár Bizottságot az alábbi személyek alkotják:

- Vadászi Mária elnök
- Doróné Zimmel Katalin tag
- Gál István tag

Feladatrendszer

A jogalkotók szándéka szerint a bizottságok alapvető feladata azonosítani és kategorizálni az adott település nemzeti értékeit és létrehozni a lokális értéktárat. További feladat az azonosított nemzeti értékek hivatalos formában történő megküldése a Megyei Értéktár Bizottság számára. Munkájában a VÉB az alábbi szempontrendszert használva állapítja meg kategóriáit:

- Agrár- és élelmiszergazdaság
- Egészség és életmód
- Ipari és műszaki megoldások
- Kulturális örökség
- Sport, turizmus és vendéglátás
- Természeti és épített környezet

Tevékenységek

A 2023. évben a VÉB összesen 2 ülés tartott.

2023-ban 7 új érték került be a települési értéktárba.

1. „Vecsési táncok” - Doróné Zimmel Katalin javaslata

Kulturális örökség kategória

Vecsésen élő német nemzetiség tánc hagyományaiiban fellelhető táncok, egységes koreográfiában feldolgozva.

A hagyományok ápolása minden nemzetiség számára követendő példa. 1786-ban, a többnyire német ajkú családokkal betelepített településünk lakói, magukkal hozták kultúrájukat, szokásaikat, amit a leszármazottak a mai napig aktívan ápolnak. A több mint 200 éve megőrzött VECSESI TÁNCOK hagyományának értéktárba való felvételével elősegíthetjük, hogy ezek a tradíciók a következő nemzedék számára a jövőben is elérhetővé váljanak.

A vecsési táncok, a nemzetiségi rendezvényeken kerülnek bemutatásra és a helyi táncsoportok repertoárjában fordulnak elő.

2. Vecsés Város Vers- és Prózamondó Verseny” - Gál István javaslata

Kulturális örökség kategória

1991-ben, több mint három évtizeddel ezelőtt – a FIDESZ kezdeményezésére - indult útjára az évenként megrendezésre kerülő Vers-és Prózamondó verseny. A sorozatot az Önkormányzat átvette, s 1996-tól már önkormányzati rendezvényként tartjuk számon. Életképességét mi sem bizonyítja jobban, hogy a szereplők egyre magasabb szinten adják elő a prózai és verses anyagot. A versenyszellem fokozása céljából a gimnazisták versenyét más település – esetünkben Monor – tanulóinak meghívásával emeltük és emeljük. A verseny színvonalát emeli, hogy sok-sok neves művészt hívtunk, illetve hívtunk meg a zsűri-elnöki tisztt betöltésére.

Az önkormányzat anyagi támogatásával valósul meg a rendezvény.

3. A vecsési Református templom” – Gál István javaslata

Kulturális örökség kategória

A Református templom Vecsés második legidősebb temploma, amely lassan műemlékké nyilvánítható, hiszen 2025-ben lesz felszentelésének 100. évfordulója.

A vecsési Református templom neoromán stílusjegyeket hordoz, amely a megjelenésében is látható. Zömök forma, ablakai félkörívesek. A torony megjelenési formája erősíti ezeket a jegyeket, amelyen köríves és félköríves ablakok láthatóak. A toronyban lévő három harangot buzogány díszíti. A templom méltán megérdemli, hogy Vecsés értékei között tartsuk nyilván.

4. „Dr. Michelberger Pál Széchenyi Díjas tudós, akadémikus munkássága” – Gál István javaslata

Kulturális örökség kategória

1930.február 4-én született Vecsésen. Tanulmányait Vecsésen az Andrássy-telepi iskolában kezdte, majd folytatta a Szent László Gimnáziumban, s a Műszaki Egyetemen fejezte be,

amelynek docense, később rektora volt. A műszaki tudományok doktora, majd a Magyar Tudományos Akadémia tagja, később két cikluson keresztül alelnöke volt. Hadmérnöknek tanult, de 56 után nem tette le az esküt az új rendre és leszerelték. Az Ikarusz Járműgyárhoz került, ahol az Ikarusz járműcsalád főkonstruktorja volt. Négy nyelven beszélt, több száz cikke jelent meg, számos egyesületnek tagja, vezetője. Munkásságát számtalan díjjal, kitüntetéssel ismerték el. **Vecsés posztumusz díszpolgára.**

5. „Kucsera Pál kerékpárversenyző” – Gál István javaslata

Sport kategória

Bár nem Vecsésen született, de kisgyermek kora óta Vecsésen lakott, itt alapított családot. Budapesten dolgozott, s a Ferencváros színeiben versenyzett. Zöld/fehér színben nyerte meg még ifjúsági versenyzőként a hegyi kerékpáros versenyt 1940-ben. 1951-ben az első nemzetközi Békeversenyen aranyérmét nyert. Pályafutását számtalan siker kíséri. Legnagyobb sikere az 1947-es világbajnokságon való részvétel és az 1951 évi Varsó-Berlin-Prága második helyezése.

6. „Hatlaczký Ferenc világbajnok” – Gál István javaslata

Sport kategória

Vecsésen született, tanulmányait is itt végezte. Magyarország első világbajnoki aranyérmét nyerte kajak sportágban, olimpián második helyezést ért el. Világbajnokságokon, Európa bajnokságokon 2 arany, 2 ezüst és 1 bronzérem jelzi eredményességét.

7. „Vecsés Andrásy-telep Erzsébet téri gömbkőris fasor” – Gál István javaslata

Természeti környezet kategória

1999-ben az akkor még működő Vecsés Településszépítő Egyesület és Vecsés Andrásy-telep lakói telepítették a gömbkőris fasort. A sikeres pályázat és a sok-sok társadalmi munka - eredményeként a ma már 24 éves gömbkőris fasort a településrész, de Vecsés egyik legszebb természeti szépségének lehet tekinteni. Megóvása megérdemli, helye legyen a Vecsési Értéktárban.

A megtartott ülések minden esetben írásbeli meghívóval, jelenléti ívvel, valamint az ülésről készült jegyzőkönyvvel igazolhatók. A jegyzőkönyvet az elnökön kívül, még egy bizottsági tag hitelesít aláírásával.

A Vecsési Értéktár Bizottság megalakulása óta folyamatosan érkeztek ajánlások, melyeket a Bizottság megtárgyalt, illetve döntött a helyi értéktárba történő felvételről. A Vecsési Értéktár gyűjteményében már 46 érték található, ebből 3 érték a Megyei Értéktárban is szerepel.

2015. Települési Értéklista

Dátum	Nemzeti érték megnevezése	Szakterületi kategória	Ikt.Szám/ Hat. Szám	Javaslatot benyújtó neve	Ajánlás		
					Települési	Me- gyei	
1	2015.11.17.	Vecsés Város makettje	ipari és műszaki megoldások	11/2015.11.17. VÉT	Gál István	x	
2	2015.11.17.	Gépipari Gyűjtemény	ipari és műszaki megoldások	12/2015.11.17. VÉT	Gál István	x	
3	2015.11.17.	Vecsési rét növényvilága	természeti környezet	13/2015.11.17. VÉT	Gál István	x	
4	2015.11.17.	Öntöttvas-gyűjtemény	ipari és műszaki megoldások	14/2015.11.17. VÉT	Gál István	x	
5	2015.11.17.	„Fal nem épül ember nélkül”	kulturális örökség	15/2015.11.17. VÉT	Gál István	x	
6	2015.11.17.	Vecsés „Epres” (eperfa-sor)	természeti környezet	16/2015.11.17. VÉT	Tófalvi Mónika	x	
7	2015.11.17.	Virágszőnyeg az Úrnapi körmenetre	kulturális örökség	17/2015.11.17. VÉT	Halász Tamásné	x	
8	2015.11.17.	Tojásfutás	kulturális örökség	18/2015.11.17. VÉT	Vadászi Istvánné	x	
2016.-ban regisztrált értékek							
9	2016.01.12.	Erkel Ferenc utcai védett fásor	természeti környezet	1/2016.01.12. VÉB	Gál István	x	
10	2016.01.12.	I. Világháborús emlékmű	kulturális örökség	2/2016.01.12. VÉB	Gál István	x	
11	2016.01.12.	II. Világháborús emlékmű	kulturális örökség	3/2016.01.12. VÉB	Gál István	x	

12	2016.01.12.	Honfoglalási emlékmű	kulturális örökség	4/2016.01.12. VÉB	Gál István	x	
13	2016.01.12.	Koronás ivókút	kulturális örökség	5/2016.01.12. VÉB	Gál István	x	
14	2016.01.12.	Petőfi Sándor mellszobra	kulturális örökség	6/2016.01.12. VÉB	Gál István	x	
15	2016.01.12.	Andrássy Gyula Általános Iskola régi épülete	épített környezet	7/2016.01.12. VÉB	Gál István	x	
16	2016.02.09.	Róder Imre emlékoszlop	kulturális örökség	15/2016.02.09. VÉB	Dr. Lugosi Mária	x	
17	2016.02.09.	Andrássy-telepi Szűz Mária Szemplőtelen Szíve templom	épített környezet	16/2016.02.09. VÉB	Gál István	x	
18	2016.02.09.	Felső-telepi Római katolikus templom	épített környezet	17/2016.02.09. VÉB	Gál István	x	
19	2016.02.09.	Vecsési savanyú káposzta	agrár és élelmiszer-gazdaság	18/2016.02.09. VÉB	Pável Béla	x	x
20	2016.03.22.	Vecsés város településszerkezete	épített környezet	21/2016.03.22. VÉB	Gál István	x	
21	2016.03.22.	Vecsés Szent István tér	épített környezet	22/2016.03.22. VÉB	Gál István	x	
22	2016.03.22.	Vecsési Tájház	kulturális örökség	23/2016.03.22. VÉB	Frühwirth-né Halász Melinda	x	
23	2016.04.12.	Halmi-telepi általános iskola és az iskolában létesített „Múlt Iskolája Múzeum”	épített környezet	22/2016.04.12. VÉB	Gál István	x	

24	2016.05.10.	Halmi-telepi Árpád-házi Szent Erzsébet kápolna	épített környezet	25/2016.05.10. VÉB	Gál István	x	
25	2016.07.12.	Vecsési temető régi sírkövei	kulturális örökség	28/2016.07.12. VÉB	Gál István	x	

2017-ben regisztrált értékek

26	2017.01.17.	Pöschl ház	épített környezet	1/2017.01.17. VÉB	Frühwirth Mihály	x	
27	2017.04.11.	Bálint Ágnes Emlékház	kulturális örökség	10/2017.04.11. VÉB	Vadászi Mária	x	x
28	2017.11.20.	Czifra csára	kulturális örökség	16/2017.11.20. VÉB	Frühwirth Mihály	x	

2018-ban regisztrált értékek

29	2018.01.23.	Vecsési Böllerverseny	kulturális örökség	1/2018.01.23. VÉB	Tábori Ferenc	x	
30	2018.03.27.	LÓTI-FUTI	egészséges életmód, sport	7/2018.03.27. VÉB	Gál István	x	
31	2018.10.26.	Óplébánia	épített környezet	13/2018.10.26. VÉB	Frühwirth Mihály	x	

2019-ben regisztrált értékek

32	2019.05.30.	Bálint Ágnes	kulturális örökség	6/2019.06.03. VÉB	Kis Tóth János	x	
33	2019.11.11.	Tölgyesi (Trethán)Károly géplakatos, káposztaszéletelő és egyéb ipari gépek berendezések feltalálója	ipari és műszaki megoldások	10/2019.11.11. VÉB	Doróné Zimmel Katalin	x	
34	2019.11.19.	Szent Kereszt Felmagasztalása templom	kulturális örökség	13/2019.11.19. VÉB	Halász Tamásné	x	

2020-ban regisztrált értékek

35	2020.05.21.	Vecsesi Káposztafeszt	kulturális örökség	69/2020.05.21. VÉB	Vadászi Mária	x	x
36	2020.07.20.	„Lepényes” Lepények, „Lepényes” Libamájás lila hagyma lekváros Lepény	agrár- és élelmiszer gazdaság	7/2020.07.20. VÉB	Hölle Martin	x	

2021-ben regisztrált értékek

37	2021.10.28.	„VECSÉSI IPARTESTÜLET” mint a legrégebben folyamatosan működő civil szervezet	kulturális örökség	3/2021.10.28. VÉB	Végenerné Skribek Éva	x	
38	2021.11.16.	700 év egy szívdobbanás	kulturális örökség	7/2021.11.16. VÉB	Gál István	x	

2022-ben regisztrált értékek

39	2022.11.04.	Tanösvény, Madárkert és futópálya	épített környezet	8/2022.(11.22.) VÉB	Gál István	x	
----	-------------	--	----------------------	------------------------	------------	---	--

2023-ban regisztrált értékek

40	2023.04.10.	Vecsesi Táncok	kulturális örökség	4/2023.(04.20.) VÉB	Doróné Zemmel Katalin	x	
41	2023.04.15.	Vecses Városi Vers- és Prózamondó Verseny	kulturális örökség	5/2023.(04.20.) VÉB	Gál István	x	
42	2023.02.06.	A vecsesi Református templom	kulturális örökség	6/2023. (04.20.) VÉB	Gál István	x	
43	2023.04.15.	Dr. Michelberger Pál Széchenyi Díjas tudós, akadémikus	kulturális örökség	9/2023. (10.12.) VÉB	Gál István	x	
44	2023.06.28.	Kucsera Pál kerékpárversenyző	sport	10/2023.(10.12.) VÉB	Gál István	x	

45	2023.06.28.	Hatlaczký Ferenc világbajnok	sport	11/2023.(10.12.) VÉB	Gál István	x	
46	2023.06.28.	Vecsés Andrásy-telep Erzsébet téri gömbkőris fasor	természeti környezet	12/2023.(10.12.) VÉB	Gál István	x	

A fenti táblázatban található, határozattal megerősített elemeken túl számos érték került átbeszélésre az idei évben. Ezek feldolgozása folyamatosan történik. Természetesen minden javaslat a bizottság elé kerül, amennyiben annak előkészítettsége eléri a kellő színvonalat. Ezek egyben meghatározzák a következő évre tervezett napirendeket is.

Gazdasági adatok

A beszámolóban szereplő 2023. évben a bizottság költségvetési keretet nem használt. Tagjai tevékenységüket társadalmi munkában végzik, ami természetesen nem csak az adott évre, hanem a jövőre is vonatkozik.

Összegzés

A bizottsági tagok tevékenységét az aktivitás, felelős gondolkodás, lokálpatriotizmus jellemezte, amiért ezúton is köszönetet mondok, valamint köszönöm a képviselő testület támogatását, Matasdiné Hudoba Márta folyamatos technikai segítségét.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Vecsési Értéktár Bizottság 2023. évi beszámolóját elfogadni szíveskedjen.

Vecsés 2024. április 4.

Tisztelettel:

Vadászi Mária

VÉB elnök